

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 2011-2012

2 MARS 2012

Proposition de loi modifiant le Code d'instruction criminelle et la loi du 21 février 2003 créant un Service des créances alimentaires au sein du SPF Finances, relative à la création d'un Registre national des décisions judiciaires

(Déposée par Mmes Zakia Khattabi et consorts)

DÉVELOPPEMENTS

La présente proposition de loi vient en complément de la proposition de loi 53-491/1, relative aux plafonds de revenus des créanciers d'aliments.

Elle modifie également le Code d'instruction criminelle et la loi du 21 février 2003 créant un Service des créances alimentaires au sein du SPF Finances, dans le but d'améliorer ce service aux citoyens qui en ont le plus besoin. Cette proposition de loi a pour objectif la création d'un Registre national des décisions judiciaires et des actes authentiques en matière de pensions alimentaires.

À l'origine, le SECAL a été créé dans deux buts. Le premier est de lutter contre la pauvreté, en payant des avances sur pension alimentaire lorsque le débiteur ne respecte pas ses obligations de paiement de créances alimentaires destinées à l'éducation des enfants. Le deuxième est le recouvrement desdites pensions alimentaires, en application des décisions judiciaires.

La commission d'évaluation du SECAL, dans son rapport d'évaluation de 2010, recommande une nouvelle fois la création d'un «registre national des décisions judiciaires et des actes authentiques en matière de pensions alimentaires». Un tel registre est nécessaire pour simplifier le travail administratif du SECAL et pour uniformiser les méthodes de travail lors de la constitution et du suivi des dossiers traités par le SECAL.

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 2011-2012

2 MAART 2012

Wetsvoorstel tot wijziging van het Wetboek van strafvordering en de wet van 21 februari 2003 tot oprichting van een Dienst voor alimentatievorderingen bij de FOD Financiën, wat de oprichting van een nationaal register van de rechterlijke beslissingen betreft

(Ingediend door de dames Zakia Khattabi c.s.)

TOELICHTING

Dit wetsvoorstel vormt een aanvulling op wetsvoorstel 53-491/1, dat betrekking heeft op de inkomensdrempels voor de onderhoudsgerechtigden.

Het brengt ook wijzigingen aan in het Wetboek van strafvordering en in de wet van 21 februari 2003 tot oprichting van een Dienst voor alimentatievorderingen bij de FOD Financiën, met als doel de dienstverlening te verbeteren voor de burgers die er het meest behoefte aan hebben. Dit wetsvoorstel beoogt de oprichting van een nationaal register van rechterlijke beslissingen en authentieke akten inzake onderhoudsgeld.

Oorspronkelijk werd de DAVO opgericht met een tweevoudig doel. Het eerste is armoedebestrijding, door voorschotten op onderhoudsgeld te betalen als de schuldenaar zijn verplichtingen inzake de betaling van alimentatievorderingen voor de opvoeding van de kinderen niet nakomt. Het tweede doel is de invordering van dat onderhoudsgeld, met toepassing van de rechterlijke beslissingen.

De evaluatiecommissie van de DAVO beveelt in haar evaluatieverslag 2010 opnieuw de oprichting aan van een «nationaal register van rechterlijke beslissingen en authentieke akten inzake onderhoudsgeld». Een dergelijk register is nodig met het oog op administratieve vereenvoudiging en een uniformisering van de werkmethode bij het samenstellen en de afhandeling van de door de DAVO behandelde dossiers.

Si le SECAL pouvait être informé, par le transfert automatique des décisions judiciaires ou des actes authentiques en matière de pension alimentaire directement par les greffes, le travail de constitution du dossier des créanciers en défaut de paiement, ainsi que le suivi de leurs dossiers, en seraient bien plus aisés.

Sans oublier que la création de ce registre permettrait également d'accélérer les délais de recouvrement puisque le dossier serait, également, plus vite constitué. Le SECAL remplira dès lors encore mieux sa mission de service public d'exécution des décisions judiciaires et de lutte contre la pauvreté.

Enfin, un tel registre permettra d'accéder aux données suivantes : le nom du tribunal, les noms des parties et l'objet de l'arrêt. Le fonctionnaire du SECAL pourra ensuite demander au greffe de lui envoyer la décision qui l'intéresse, dans le cadre du dossier dans lequel son intervention est requise.

Ce registre permettra à la commission visée à l'article 1322, § 1er, du Code judiciaire (1) de remplir sa mission et de vérifier s'il est nécessaire ou non d'imposer une méthode unique de calcul des créances alimentaires sur la base du paragraphe 3 de ce même article.

Ces différentes communications de pièces seront évidemment grandement facilitées par la mise en place du tribunal de la famille et de la jeunesse, qui centralisera toutes les compétences en matières familiales.

COMMENTAIRE DES ARTICLES

CHAPITRE 2

Article 2

Il y a lieu de mettre en place un outil permettant au SECAL d'avoir un accès direct aux données et références des jugements et accords relatifs aux montants des créances alimentaires, en vue de l'exercice des missions dont il est chargé, en application de la loi du 21 février 2003 créant un Service des créances alimentaires au sein du SPF Finances.

L'absence d'accès aisé à ces données est mise en évidence chaque année dans les rapports d'évaluation annuels du SECAL.

(1) Tel que remplacé par la loi du 19 mars 2010 visant à promouvoir une objectivation du calcul des contributions alimentaires des père et mère au profit de leurs enfants.

Mocht de DAVO, via de automatische en rechtstreekse toezending door de griffies van de rechterlijke beslissingen of authentieke akten inzake onderhoudsgeld op de hoogte worden gebracht, dan zouden de samenstelling van het dossier over de in gebreke blijvende onderhoudsplichtigen, alsook de afhandeling van die dossiers veel makkelijker verlopen.

Niet onbelangrijk is ook dat de oprichting van dat register het mogelijk zou maken de invorderingstermijnen te verkorten, aangezien het dossier sneller zou zijn samengesteld. De DAVO zal zijn taak als overheidsdienst tot uitvoering van rechterlijke beslissingen en tot armoedebestrijding dan nog beter vervullen.

Tot slot zal een dergelijk register toegang verlenen tot de volgende gegevens : de naam van de rechtbank, de namen van de partijen en het onderwerp van het arrest. Vervolgens zal de DAVO-ambtenaar de griffie kunnen verzoeken hem de beslissing toe te sturen die hem aanbelangt in het kader van het dossier waarvoor zijn optreden vereist is.

Dankzij dit register zal de in artikel 1322, § 1, van het Gerechtelijk Wetboek (1) bedoelde commissie haar taak kunnen vervullen en in staat zijn na te gaan of het al dan niet nodig is één enkele berekeningsmethode voor de alimentatievorderingen op te leggen op grond van paragraaf 3 van datzelfde artikel.

Die verschillende ter kennisbrengingen van akten zullen vanzelfsprekend aanmerkelijk worden vergemakkelijkt door de instelling van de familie- en jeugdrechtbank, die alle bevoegdheden in familie-zaken zal centraliseren.

TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

HOOFDSTUK 2

Artikel 2

Er moet een permanent instrument in het leven worden geroepen dat de DAVO in staat stelt rechtstreeks toegang te hebben tot de gegevens en referenties van de vonnissen en overeenkomsten in verband met de bedragen van de alimentatievorderingen, zodat de dienst de taken kan uitvoeren waarmee hij met toepassing van de wet van 21 februari 2003 tot oprichting van een Dienst voor alimentatievorderingen bij de FOD Financiën is belast.

Dat die gegevens moeilijk toegankelijk zijn, wordt elk jaar opnieuw benadrukt in de jaarlijkse evaluatieverslagen van de DAVO.

(1) Zoals het werd vervangen bij de wet van 19 maart 2010 tot bevordering van een objectieve berekening van de door de ouders te betalen onderhoudsbijdragen voor hun kinderen.

Le Roi déterminera les modalités de collecte des données et celles qui sont accessibles directement et sans autorisation par le SECAL. Les données accessibles seraient le nom du tribunal, les noms des parties et l'objet de l'arrêt. Le fonctionnaire du SECAL pourra ensuite demander au greffe de lui envoyer la décision qui l'intéresse dans le cadre du dossier dans lequel son intervention est requise.

Un tel dispositif existe, notamment, dans la loi du 29 mai 2000 (1).

Article 3

La mise en place d'une banque de données informatique relative aux jugements et accords relatifs aux montants des créances alimentaires permet de constituer les statistiques nécessaires à la mise en œuvre de la loi du 19 mars 2010 visant à promouvoir une objectivation du calcul des contributions alimentaires des père et mère au profit de leurs enfants.

CHAPITRE 3

Article 4

Grâce à l'accès aux données relatives aux jugements et accords relatifs aux montants des créances alimentaires, le fonctionnaire du SECAL pourra ensuite demander au greffe de lui envoyer la décision qui l'intéresse dans le cadre du dossier dans lequel son intervention est requise, en application de la loi 21 février 2003 créant un Service des créances alimentaires au sein du SPF Finances.

Le SECAL pourra ainsi palier les carences éventuelles d'un demandeur en défaut de fournir les pièces exécutoires indispensables au recouvrement des créances. L'absence d'accès aisé à ces données est mise en évidence chaque année dans les rapports d'évaluation annuels du SECAL.

Zakia KHATTABI.
Mieke VOGELS.
Freya PIRYNS.

*
* *

(1) Loi du 29 mai 2000 portant création d'un fichier central des avis de saisie, de délégation, de cession et de règlement collectif de dettes et modifiant certaines dispositions du Code judiciaire.

De Koning bepaalt de nadere regels voor de verzameling van de gegevens en welke gegevens direct en zonder machtiging toegankelijk zijn voor de DAVO. De gegevens die toegankelijk zouden worden gemaakt zijn: de naam van de rechtbank, de namen van de partijen en het onderwerp van het arrest. De DAVO-ambtenaar kan vervolgens de griffie verzoeken hem de beslissing toe te sturen die hem aanbelangt in het raam van het dossier waarvoor zijn optreden vereist is.

Een dergelijke regeling bestaat onder meer in de wet van 29 mei 2000 (1).

Artikel 3

Met de uitbouw van een digitale databank inzake de vonnissen en overeenkomsten in verband met de bedragen van de alimentatievorderingen kunnen de statistieken worden aangelegd die nodig zijn voor de tenuitvoerlegging van de wet van 19 maart 2010 tot bevordering van een objectieve berekening van de door de ouders te betalen onderhoudsbijdragen voor hun kinderen.

HOOFDSTUK 3

Artikel 4

Dankzij de toegang tot de gegevens inzake de vonnissen en overeenkomsten in verband met de bedragen van de alimentatievorderingen zal de DAVO-ambtenaar vervolgens de griffie kunnen verzoeken hem de beslissing toe te sturen die hem aanbelangt in het kader van het dossier waarvoor zijn optreden vereist is, met toepassing van de wet van 21 februari 2003 tot oprichting van een Dienst voor alimentatievorderingen bij de FOD Financiën.

Aldus zal DAVO bij machte zijn de eventuele tekortkomingen weg te werken die ontstaan doordat een aanvrager nalaat de uitvoerbare bescheiden te bezorgen die onontbeerlijk zijn voor de invordering van de alimentatievorderingen. Het gebrek aan een vlotte toegang tot die gegevens wordt elk jaar beklemtoond in de evaluatieverslagen van de DAVO.

*
* *

(1) Wet van 29 mei 2000 tot oprichting van een centraal bestand van berichten van beslag, delegatie, overdracht en collectieve schuldenregeling, alsook tot wijziging van sommige bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek.

PROPOSITION DE LOI**CHAPITRE 1er****Disposition générale****Article 1er**

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

CHAPITRE 2**Modifications du Code d'instruction criminelle****Art. 2**

Dans le chapitre Ier du titre VII du Code d'instruction criminelle est inséré un article 602/1, rédigé comme suit :

« Art. 602/1. Il est institué auprès du service public fédéral Justice une banque de données électronique reprenant les données relatives aux décisions judiciaires en matière de pension alimentaire.

L'accès à ces données est accordé, sans autorisation préalable, au Service des créances alimentaires créé par la loi du 21 février 2003 créant un Service des créances alimentaires au sein du SPF Finances, dans le cadre de l'exécution de ses missions et obligations légales ou réglementaires.

Le Roi détermine les modalités de fonctionnement de ce registre. »

Art. 3

Dans le même chapitre du même Code est inséré un article 602/2, rédigé comme suit :

« Art. 602/2. Les données relatives aux décisions judiciaires en matière de pension alimentaire sont communiquées sous forme synthétique et anonyme à la commission visée à l'article 1322 du Code judiciaire, en vue de l'exécution de ses missions légales.

Le Roi détermine les modalités de cette communication. »

WETSVOORSTEL**HOOFDSTUK 1****Algemene bepaling****Artikel 1**

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

HOOFDSTUK 2**Wijzigingen aan het Wetboek van strafvordering****Art. 2**

In titel VII, hoofdstuk I, van het Wetboek van strafvordering wordt een artikel 602/1 ingevoegd, luidende :

« Art. 602/1. Bij de federale overheidsdienst Justitie wordt een elektronische databank opgericht die de gegevens bevat in verband met de rechterlijke beslissingen inzake onderhoudsuitkeringen.

Tot die gegevens wordt zonder voorafgaande machtiging toegang verleend aan de Dienst voor alimentatievorderingen opgericht bij de wet van 21 februari 2003 tot oprichting van een Dienst voor alimentatievorderingen bij de FOD Financiën, in het raam van zijn wettelijke of reglementaire taken en verplichtingen.

De Koning bepaalt de nadere werkingsregels van dat elektronisch register. »

Art. 3

In hetzelfde hoofdstuk van hetzelfde Wetboek wordt een artikel 602/2 ingevoegd, luidende :

« Art. 602/2. De gegevens over de rechterlijke beslissingen inzake onderhoudsuitkeringen worden in beknopte en anonieme vorm meegedeeld aan de Commissie bedoeld in artikel 1322 van het Gerechtelijk Wetboek, ter uitvoering van haar wettelijke taken.

De Koning bepaalt de nadere regels van die mededeling. »

CHAPITRE 3

**Modification de la loi du 21 février 2003
créant un Service des créances alimentaires
au sein du SPF Finance**

Art. 4

L'article 22 de la loi du 21 février 2003 créant un Service des créances alimentaires au sein du SPF Finance est complété par un alinéa 3, rédigé comme suit :

« Le Service des créances alimentaires peut, pour le compte et au nom du créancier d'aliments, demander et obtenir, auprès des greffes des tribunaux, copie des décisions judiciaires et des actes exécutoires nécessaires à l'exercice de ses missions. »

17 février 2012.

Zakia KHATTABI.
Mieke VOGELS.
Freya PIRYNS.

HOOFDSTUK 3

**Wijziging van de wet van 21 februari 2003
tot oprichting van een Dienst voor
alimentatievorderingen bij de FOD Financiën**

Art. 4

Artikel 22 van de wet van 21 februari 2003 tot oprichting van een Dienst voor alimentatievorderingen bij de FOD Financiën wordt aangevuld met een derde lid, luidende :

« De Dienst voor alimentatievorderingen kan voor rekening en uit naam van de onderhoudsgerechtigde, bij de griffies van de rechtbanken een afschrift vragen en krijgen van de rechterlijke beslissingen en de uitvoerbare akten die hij nodig heeft voor de uitvoering van zijn taken. »

17 februari 2012.